

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 16 lutego 2016 r.

PS-KNPS.431.5.6.2015.MW

Pani
Małgorzata Tkaczyk
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Wołowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 r., poz. 1390) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz.U. 2011 r., Nr 126, poz. 718) Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Marta Waniszewska – przewodnicząca zespołu i Dorota Kamińska – członek zespołu, przeprowadził w dniu 27 listopada 2015 r. kontrolę problemową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie.

Zakres tematyczny kontroli obejmował założenia organizacyjne jednostki kontrolowanej w zakresie realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego, w tym kwalifikacje kadry realizującej program, przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wydatkowanie środków finansowych na realizację oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy materiałów merytorycznych, dotyczących realizowanego zadania oraz informacji i wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (zwanego dalej PCPR lub Centrum) - Panią Małgorzatę Tkaczyk.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora jednostki pełniła Pani Małgorzata Tkaczyk. Osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień był Dyrektor Centrum. Doręczony protokół z przedmiotowej kontroli zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz złożone wyjaśnienia. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Działalność jednostki, w zakresie kontrolowanego zadania, oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Na powyższą ocenę wpływ miały następujące ustalenia:

- powierzenie prowadzenia programu korekcyjno – edukacyjnego osobom uprawnionym,
- korzystanie przez osoby prowadzące oddziaływania z superwizji swojej pracy,
- efektywna współpraca z innymi podmiotami w zakresie rekrutacji do programu,
- zrekrutowanie do udziału w programie uczestników w liczbie umożliwiającej prowadzenie zajęć grupowych,
- utrzymanie wysokiej frekwencji uczestników,
- prowadzenie zajęć w miejscu i czasie, gdzie nie udziela się wsparcia osobom doświadczającym przemocy,
- niewydawanie zaświadczeń o ukończeniu udziału w programie,
- prawidłowe wydatkowanie dotacji na realizację zadania.

Oprócz wymienionych wyżej prawidłowo realizowanych działań, stwierdzono również następujące nieprawidłowości:

W zakresie organizacji programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie w 2014 r. nie posiadało opracowanego w formie dokumentu programu korekcyjno – edukacyjnego, prowadziło oddziaływania dla osób stosujących przemoc w rodzinie jako zadanie przypisane jednostce do realizacji na podstawie przyjętego Uchwałą Nr XXV/181/12 Rady Powiatu Wołowskiego z dnia 30 listopada 2012 r. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Na wymóg sporządzenia w formie dokumentu programu korekcyjno – edukacyjnego wskazuje zapis w ustawie obligujący do „**opracowania** programu”. Ponadto, podkreślić należy, iż do Wojewody należy ustalanie sposobu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, a do takich zalicza się opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych przez powiat. Sposób realizacji oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych, w tym opracowanie programu w formie dokumentu, który winien być przyjęty

uchwałą rady powiatu, zawarty został w Materiałach Instruktażowych przekazanych powiatom do realizacji. Zaplanowanie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie pozwala na realizację zadania w sposób przemyślany, planowy i weryfikowalny. Umożliwia prowadzenie nadzoru nad realizacją zadania oraz dokonanie ewaluacji zadania. Wpływa na większą skuteczność programu, a także prawidłowe rozliczenie dotacji. Z uwagi na fakt, iż podczas kontroli inspektorom przedłożono opracowany w formie dokumentu program korekcyjno – edukacyjny – odstępuje się od wydania zalecenia w tej sprawie.

Osoby prowadzące program korekcyjno – edukacyjny nie posiadały pełnych kwalifikacji do realizacji zadania, jednak w dniu kontroli PCPR nie posiadało w swojej siedzibie dokumentów potwierdzających, iż w stosunku do trenerów ma zastosowanie zapis § 10 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie *standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne* (Dz. U. z 2011 r., Nr 50, poz. 259). Obowiązkiem realizatora programu korekcyjno – edukacyjnego jest powierzenie realizacji oddziaływań osobom kompetentnym, tj. posiadającym kwalifikacje określone przepisami prawa. Zgodnie z zapisami zawartymi w materiałach Instruktażowych, pełna dokumentacja (również dotycząca kwalifikacji) winna znajdować się w PCPR. Podczas kontroli stwierdzono również, iż w dokumentacji Centrum nie było zaświadczeń potwierdzających udział trenerów w superwizji, mimo iż od tego zależała stawka wynagrodzenia za zajęcia grupowe. Powyższe uchybienia wskazują na niewystarczający nadzór Dyrektora Centrum nad realizacją zadania. Podkreślić należy, iż 31 grudnia 2015 r. zakończył się okres przejściowy dopuszczający prowadzenie, przez określoną grupę osób, oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych bez wymaganych kwalifikacji. Do realizacji przedmiotowego zadania w bieżącym roku powiat wołowski zobowiązany jest zatrudnić osoby z pełnymi kwalifikacjami.

W zakresie monitoringu i ewaluacji:

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż realizator zadania w 2014 r. nie dokonał monitoringu sytuacji osób, które ukończyły wcześniejsze edycje oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, tj. z lat 2011 – 2012. Podjęte działania w stosunku do uczestników programu realizowanego w 2013 r. były niewystarczające i nie przyniosły żadnego rezultatu. Realizator nie nawiązywał również kontaktu z osobami, wobec których uczestnicy programu stosowali przemoc. Dokumentacja sporządzona w toku realizacji zadania jest niewystarczająca, gdyż nie daje możliwości ustalenia ewentualnych zmian zachowania uczestników, a tym samym oceny skuteczności oddziaływań.

Stwierdzono również, że Centrum nie dokonało ewaluacji programu realizowanego w okresie poddanym kontroli. Wyniki działań podejmowanych w ramach ewaluacji winny być wykorzystywane do doskonalenia i upowszechniania dalszych metod oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Nie jest to możliwe bez szczegółowej analizy podejmowanych (a wcześniej rzetelnie dokumentowanych) działań. Zdaniem kontrolujących, przyczyną nieprawidłowości w tym zakresie było błędne rozumienie istoty monitoringu i ewaluacji, brak procedur dokumentowania podejmowanych działań (brak opracowanego w formie dokumentu programu) oraz brak nadzoru Dyrektora PCPR nad realizacją zadania.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami, na podstawie § 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, sformułowano następujące zalecenia:

1. Realizując oddziaływania korekcyjno – edukacyjne stosować się do zapisu § 9 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 lutego 2011 r., tj. realizację programu zlecać osobom posiadającym wymagane rozporządzeniem kwalifikacje. Dokumentacja potwierdzająca pełne kwalifikacje osób powinna być przechowywana w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Podstawa prawna: § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne. (Dz.U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259)

Termin realizacji: na bieżąco

2. Stworzyć system monitorowania i dokumentowania przebiegu realizacji programu. Rzetelnie zebrana dokumentacja winna odzwierciedlać działania podejmowane na każdym etapie prowadzonych oddziaływań (zarówno w odniesieniu do uczestników programu, osób doznających przemocy z ich strony, jak i współpracy z innymi podmiotami).

Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób

stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r., Nr 50, poz. 259)

Termin realizacji: na bieżąco

3. Prowadzić działania ewaluacyjne w oparciu o analizę rzetelnie zebranych materiałów, a wyciągnięte wnioski wykorzystywać w pracach nad doskonaleniem metod oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne. (Dz.U. 2011 Nr 50, poz. 259)

Termin realizacji: na bieżąco

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń, uwag i wniosków lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Chybowska
 KADREKTORA
 Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Maciej Nejman
 Starosta Powiatu Wołowskiego
 2: a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Wielina Zygmunt
 Wielina Zygmunt

NMF